

/#KBFtoo? EEN BELEID TEGEN SEKSUEEL GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG IN DE KLIMSPORT

Seksueel grensoverschrijdend gedrag was de afgelopen maanden een 'hot topic' in binnen- en buitenlandse media. Vlaamse topjudokas kwamen naar buiten met schrijnende verhalen over hun trainer, in de V.S. werden topturnsters slachtoffer van hun teamarts, en op de sociale media kon je niet meer naast de verhalen met de hashtag 'metoo' lezen. Waar staat de KBF, en bij uitbreiding de Vlaamse sportwereld, met haar beleid rond (seksueel) grensoverschrijdend gedrag?

Het Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES) voerde in 2014 een onderzoek uit naar dit thema in samenwerking met de universiteiten van Leuven, Antwerpen, Gent en Brussel. Uit dit onderzoek bleek dat niet alleen topatleten, maar ook recreatieve sporters geconfronteerd werden met grensoverschrijdend gedrag. Maar liefst 17 procent van de bevroegden had tijdens de kindertijd minstens 1 ervaring met grensoverschrijdend gedrag in een sportomgeving. Naar aanleiding van deze resultaten ondernam Sport Vlaanderen actie: het werd hoog tijd voor een preventief en curatief beleid.

Minder dan een jaar geleden onderzocht Sport Vlaanderen wat sportfederaties momenteel ondernemen rond het thema van grensoverschrijdend gedrag. Het antwoord was eenvoudig: weinig of niets. Zeer weinig sportfederaties, inclusief de KBF, hadden op dat moment een werking op poten staan. Gelukkig komt daar nu verandering in. Met de ondersteuning van het ICES en het project 'Sporten met grenzen' werkte de KBF een eigen beleid uit. Wat houdt dit beleid concreet in en wat betekent dit voor jou en jouw club? Het KBF-beleid bestaat uit zes pijlers om leden en clubs preventief, maar ook curatief te ondersteunen bij dit gevoelige thema.

(1) Wegwijzer

Op de website en in dit tijdschrift vind je voortaan telkens een vaste rubriek: de 'wegwijzer'. Deze wegwijzer wil clubs, leden, trainers, bestuurders,... informeren over de hulplijnen die zij kunnen aanspreken bij vragen of meldingen rond grensoverschrijdend gedrag.

Naast de overkoepelende hulplijnen maakt de KBF ook werk van een Aanspreekpunt Integriteit, kortweg 'API'. Meer informatie over deze api's vind je verderop in dit artikel.

(2) Intern reglement en gedragscodes

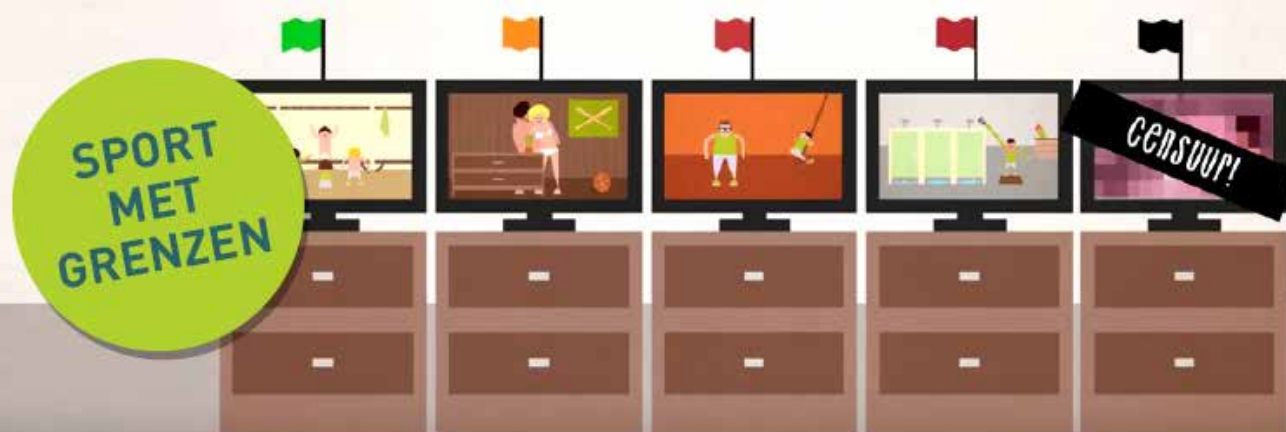
KBF stelde een reeks gedragscodes op die clubs integraal of na aanpassing kunnen gebruiken binnen hun club. In deze gedragscode vind je terug hoe alle personen in de clubwerking zich horen te gedragen, wat er van hen verwacht wordt en wat niet.

Bekijk deze gedragscodes vrijblijvend en hoe jouw club deze kan gebruiken! De gedragscodes vind je terug op onze website www.kbfvzw.be > grensoverschrijdend gedrag.

De KBF ondertekende tevens de Panathlonverklaring. Met deze ondertekening verklaart de KBF dat we de rechten van het kind, ethiek en fair-play voorop zetten. Anno 2018 een must voor iedere club!

(3) Aanwerving van (top-)sportcoaches

Eén van de meest kwetsbare groepen om in aanraking te komen met grensoverschrijdend gedrag zijn topsport(st)ers. Topsporters brengen vaak veel tijd door met hun trainer en/of coach. Trainers en coaches hebben niet alleen een grote invloed op de prestaties van een topsporter, maar ook op hun dagelijks leven. Daarom besloot de KBF om nieuw aangeworven (top)sportcoaches en begeleiders een attest van goed gedrag en zeden voor te laten leggen.

(4) Vlaggensysteem ICES

Het vlaggensysteem, ontwikkeld door het ICES, is een knappe tool om op een objectieve manier te oordelen hoe ernstig een voorval van grensoverschrijdend gedrag is. KBF-clubs kunnen in samenwerking met de KBF dit pakket ontlenen en gebruiken om een voorval te behandelen.

Hoe zit het vlaggensysteem precies in elkaar? Iedere situatie die niet als 'niet oké' wordt beschouwd door een trainer, sporter, ouder, bestuurslid, of andere persoon die in aanraking komt met de club, kan worden behandeld. De situatie wordt door een panel van onafhankelijke personen beoordeeld op basis van zes criteria: wederzijdse toestemming, vrijwilligheid, gelijkwaardigheid, passend bij de context, passend bij de leeftijd, ontwikkeling en zelfrespect. De situatie krijgt dan een groene, oranje, rode of zwarte vlag: van toelaatbaar gedrag (groen) tot zwaar grensoverschrijdend gedrag (zwart).

(5) API of Aanspreekpunt Integriteit

De zogeheten API's zijn een tweede opvang voor personen die in aanraking kwamen met grensoverschrijdend gedrag. Naast het melden van het probleem bij één van de boven vermelde hulplijnen, is het zinvol om ook onze API's aan te spreken. Deze API's krijgen een opleiding van Sport Vlaanderen om op een professionele en objectieve manier hulp te bieden. Zij zoeken verder uit hoe de federatie kan helpen en lichten indien nodig de correcte hulpdiensten in.

Karl van Steenkiste en Heide Hooghe nemen bij de KBF deze belangrijke taak voor zich. Dankzij hun jarenlange ervaring kennen ze de klispsport door en door. Zit je met vragen, heb je een vermoeden of wil je een melding doen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag? Dan kun je hen bereiken via api@kbfvzw.be

(6) Reactieplan

Wat gebeurt er als iemand bij de API komt aankloppen? Wie wordt er allemaal op de hoogte gebracht? Welke instanties worden ingeschakeld? En hoe moet het nadien verder? In het reactieplan staat stap per stap beschreven wat er gebeurt bij elke situatie. Zo kunnen we garanderen dat elke klacht of voorval op een professionele, discrete en correcte manier kan worden afgehandeld. Actoren in dit reactieplan zijn in eerste plaats: beleidsmedewerkers, de raad van bestuur van KBF, psychologen, ICES, en indien nodig ook politie, slachtofferhulp en andere.

Wat is (seksueel) grensoverschrijdend gedrag?

Grensoverschrijdend gedrag is elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, waarbij niet wordt voldaan aan één of meerdere van zes criteria:

- Wederzijdse toestemming
- Vrijwilligheid
- Gelijkwaardigheid
- Passen bij de contact
- Passend bij de leeftijd
- Ontwikkeling en zelfrespect

Uiteraard bestaat er ook grensoverschrijdend gedrag zonder dat er iets seksueel bij komt kijken!

WAAROM	WIE	CONTACT
Alle meldingen van licht, of ernstiger (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.	API	Api@kbfvzw.be
Melding van geweld en misbruik bij uzelf of anderen.	hulplijn "geweld, misbruik en kindermishandeling"	1712 www.1712.be
Voor vragen over zelfdoding of melding van vermoeden over neigingen bij anderen.	Zelfmoordlijn	1813 www.zelfmoord1813.be Chat: www.zelfmoord1813.be/chat-met-zelfmoordlijn-181
Dringende hulp en noodgevallen	Lokale Politie	101 (112: EU) www.lokalopolitie.be
Melding of hulp bij verdwijningen van of melding van misbruik bij kinderen	Child Focus	116000 www.childfocus.be
Alle vragen over seksualiteit, gender en geaardheid	Sensoa	03 238 68 68 www.sensoa.be
Alle info over ethiek in de sport	Internationaal Centrum voor Ethiek in de Sport (ICES)	www.ethicandsport.be www.sportmetgrenzen.be